

Dziennik Bytowski Miastko

piątek
22 września 2000 r.
nr 30 (124)

Dziennik
Bałtycki

POWIAT

Azyl dla kobiet

Kobiety i dzieci mogą już schronić się przed razami ojców i mężów w bezpiecznym miejscu. Mogą też liczyć na pomoc osoby starsze, maltretowane przez swoje dzieci lub najbliższą rodzinę.

str. 2

BYTÓW

Coraz cieplej

Rozpoczął się sezon grzewczy. W miniony piątek u około 45 procent odbiorców rozgrzały się kaloryfery. Na razie tylko mieszkańcy budynków SM oraz TBS odczuwać będą wyższe temperatury.

str. 3

TUCHOMIE

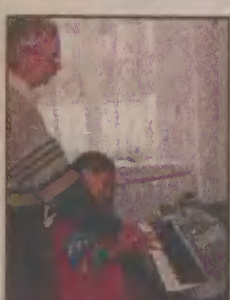
Sala komputerowa

W gimnazjum w najbliższą niedzielę odbędzie się otwarcie sali komputerowej. Dla uczniów przygotowano 10 stanowisk. W pomieszczeniu jest 11 komputerów, jeden przygotowano dla prowadzącego zajęcia.

str. 3

KULTURA

MDK zaprasza

MDK po wakacyjnej przerwie wznowia działalność. Wolny czas mogą spędzić tu dzieci, młodzież, a także dorośli. Można pośpiewać, potańczyć, nauczyć się gry na instrumencie.

str. 9

SPORT

Punkty dla Arki

Juniorzy Startu rozegrali kolejne spotkanie w ramach ligi makroregionu Pomorze. Tym razem zmierzali się z Arką Gdynia. Spotkania juniorów starszych i młodszych zakończyły się wynikami 1:3.

str. 12

BYTÓW ■ MIASTKO ■ KOŁCZYGŁOWY ■ LIPNICA ■ BORZYTUCHOM
■ STUDZIENICE ■ TUCHOMIE ■ CZARNA DĄBRÓWKA ■ TRZEBIELINO

Festiwal w Miastku. Stu artystów na scenie

MIEĆ OTWARTE SERCA

POD NASZYM
Dziennik
Bałtycki
PATRONATEM

Koło dzieci specjalnej troski przy Towarzystwie Przyjaciół Dzieci w Bytowie.

Fot. Józef Zajst

Grą na rogach sygnaliści z Technikum Leśnego w Warcinie rozpoczęli II Festiwal Stowarzyszeń Osób Niepełnosprawnych Miastko 2000. Śpiewom, tańcom i recytacjom nie było końca.

Do Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury zjechali się uczestnicy z całego Pomorza. Ponad 100-osobowa grupa dzieci i młodzieży tańczyła, śpiewała i recytowała. Można było także podziwiać wykonane różną techniką prace plastyczne. Sporo emocji wzbudził występ sygnalistów z Technikum Leśnego w Warcinie. Do reprezentacyjnego zespołu należy 10 osób. Najbardziej prestiżową nagrodą, zdobytą przez zespół jest Róg Wojskiego. Instrument ten był używany jako rekwizyt w „Panu Tadeuszu”. Uczestnicy festiwalu podzieleni zostali na trzy kategorie wiekowe: od 5 do 8 lat, od 9 do 15 lat i powyżej 16 roku życia. Rywalizowali w 3 konkursach: plastycznym oraz muzycznym i recytatorskim. Nagrody podczas festiwalu otrzymały nie tylko dzieci, kapituła wyróżniła też oso-

by zasłużone dla Stowarzyszenia Pomocna Dłoń. Statuetki „Człowieka Otwartego Serca” otrzymali Jan Sieńko, poseł RP i zespół z Warcina, tytuł Honorowego Członka Stowarzyszenia Osób i Dzieci Niepełnosprawnych „Pomocna Dłoń” otrzymali natomiast Leszek Pałasz i Jan Poulak. Honorowy patronat nad uroczystością objął Leszek Pałasz, starosta bytowski.

(am)

Nagrodzeni

W konkursie plastycznym w pierwszej kategorii najlepszą okazała się Marysia Zmysłowska z Malborka, druga była Iłona Grzybowska z Bytowa. W drugiej kategorii pierwsze miejsce zajął Radosław Syc z Malborka, a w trzeciej Sebastian Stelmach z Cewic.

BYTÓW

Zjazd bliźniaków

Pierwszy Powiatowy Zjazd Bliźniaków odbędzie się 1 października w Miejskim Domu Kultury w Bytowie. Organizatorzy zapraszają wszystkich bliźniaków: dużych i małych do wspólnej zabawy. Przygotowano wiele konkursów. Do wygrania będą m.in. rowery oraz wiele atrakcyjnych nagród. Wstęp na imprezę jest wolny.

Wszystkie pieniądze uzyskane z imprezy zostaną przeznaczone na zakup kardiografu. Patronat medialny nad imprezą objął „Dziennik Bałtycki” oraz Radio Weekend.

(sys)
str. 7

BYTÓW

Pszczelarze zbierajcie się

W Bytowie odbędą się obchody Wojewódzkiego Święta Pszczelarza Województwa Pomorskiego. Spotkanie odbędzie się 24 września, w niedzielę, a nie jak wcześniej podawaliśmy w sobotę 16 września.

Obchody rozpocznie o godz. 10 msza św. w kościele św. Filipa Neri w Bytowie, podczas której poświęcony zostanie sztandar Miejsko-Gminnego Koła Pszczelarzy z Bytowa. W programie jest również wizyta w gospodarstwie pasiecznym Mariana Browarczyka w Pomysku Małym.

O godz. 14 organizatorzy zapraszają wszystkich na zamkowe wzgórze, gdzie prócz oficjalnego otwarcia obchodów, gratulacji i wyróżnień prowadzona będzie degustacja miodów i jego wyrobów.

(za)

REKLAMA

Biuro Rachunkowe

QUANTUM SA

Za pierwszy miesiąc
opłata zero zł

(Oferta dotyczy usług podstawowych biura)

76-200 Słupsk, ul. Kilińskiego 45
tel./fax (059) 841 71 25, 841 71 10
e-mail: biuro.rachunkowe@quantum-sa.com.pl

Tańsze zestawy
COLTEX DAKAR
Jest od 5 zł + VAT

Telefony na piątkę
Informacja handlowa:
BYTÓW ul. Drzymały 6 tel. 822-61-11
MIASTKO ul. Armii Krajowej 19/8 tel. 857-55-30
www.coltex.plusgsm.pl W sprzedaży także zestawy Simplus

W prenumeracie „Dziennik Bytowski” taniej i z darmową dostawą do domu!

Z powiatu

■ Będzie sala komputerowa

TUCHOMIE. W gimnazjum w najbliższą niedzielę odbędzie się otwarcie sali komputerowej. Dla uczniów przygotowano 10 stanowisk. W pomieszczeniu jest 11 komputerów, jeden z nich przygotowano dla prowadzącego zajęcia. Sala komputerowa mieści się na poddaszu szkoły.

- Zostały tam przygotowane 3 sale - mówi Jerzy Lewi-Kiedrowski, wójt gminy Tuchomie. - Skorzystaliśmy z pomocy programu rządowego na przygotowanie tego typu sali. Ponięśliśmy jedynie koszty związane z zakupem stolików i krzeseł obrotowych - 13 tys. zł.

■ Przegląd muzyki myśliwskiej

BYTÓW. W sobotę i niedzielę odbędzie się II Pomorski Przegląd Sygnalistów i Muzyki Myśliwskiej. W sobotę będzie przesłuchanie solistów w klasie D,C,B i A w Miejskim Domu Kultury, następnego dnia odbędzie się przesłuchanie zespołów w tych samych klasach. Na godz. 15 przewidziano koncert galowy z wręczeniem nagród, na dziedzińcu zamku zaprezentują się również zespoły myśliwskie.

■ Atrakcja dla bytowan

W tym miejscu próbowano budować basen już kilkakrotnie.

Fot. Leszek Literski

BYTÓW. Ruszyła budowa krytej pływalni przy ul. Kąpielowej, znajdzie się tam najprawdopodobniej restauracja, basen i sauna. Będzie to jedyny basen w mieście. Pomyślnie sondaż i realizatorem inwestycji jest Stanisław Malek, właściciel terenu na którym powstać ma pływalnia.

- Kupiłem obiekt wraz z otaczającym terenem - mówi Stanisław Malek. - Stojący tu budynek planuję zaadaptować na motel, w którym znajdzie się 40 miejsc noclegowych. Na razie inwestycja jest na etapie wstępnym. Budowa będzie rozłożona najprawdopodobniej na 8 lat. Ruszyły prace przy oczyszczaniu starego basenu, który przez kilka lat dzierżawił PZW. Pływalnia będzie zasilana wodą z rzeki. Z basenu będą mogli korzystać wszyscy, jednak nie za darmo.

(isz)

Oferty pracy

■ Absolwenci poszukiwani

BYTÓW. Powiatowy Urząd Pracy dysponuje następującymi ofertami pracy:

- tokarz
- murarz
- bez zawodu (absolwent)
- stolarz (absolwent)
- ślusarz (absolwent)
- technik-inżynier budownictwa (absolwent)
- technolog drewna (absolwent)
- malarz (absolwent)
- murarz (absolwent)
- technik technologii drewna
- pracownik fizyczny mężczyzna, wiek 18-20 lat
- obsługa komputera (absolwent)
- tokarz z grupą inwalidzką
- kierowca z kat. C plus E
- operator koparko-ładowarki
- osoba do pisania artykułów (redaktor)

Więcej ofert w poniedziałkowym dodatku do „Dziennika Bałtyckiego” - „Praca”.

Szczegółowych informacji udziela PUP w Bytowie, tel. 822-22-27.

(sys)

Bytów. Ośrodek Interwencji Kryzysowej

Bezpieczny azyl

Kobiety i dzieci mogą już schronić się przed razami ojców i mężów w bezpiecznym miejscu. Mogą też liczyć na pomoc osoby starsze, maltretowane przez swoje dzieci lub najbliższą rodzinę.

W budynku Domu Dziecka w Bytowie funkcjonuje od kilku dni Ośrodek Interwencji Kryzysowej. Utworzony został zgodnie z ustawą przy Centrum Pomocy Rodzinie i z myślą o osobach maltretowanych przez najbliższych oraz poszkodowanych przez los. Na razie na potrzeby ośrodka przygotowano 2 pokoje z kilkoma miejscami noclegowymi. Dyrektor domu, Janina Badowska, widzi w przyszłości możliwość wykorzystania dla potrzebujących jeszcze jednego pokoju.

- Okres pobytu osób w ośrodku uwarunkowany będzie sytuacją, w jakiej znajdzie się osoba, która zgłosi się do nas o pomoc - mówi Zofia Jenczyk, szefowa CPR. - Do końca roku osoby te będą mogły przebywać w ośrodku nie ponosząc kosztów. Jednak od przyszłego roku będą musiały partycypować w kosztach za wyżywienie. Jeżeli osoba taka nie będzie posiadała własnego dochodu, to koszty pobytu pokryje ośrodek opieki

Dwa pokoje są już gotowe do przyjęcia pierwszych osób potrzebujących pomocy.

Fot. Leszek Literski

społecznej z gminy, z której ona pochodzi.

Ośrodek Interwencji Kryzysowej czynny będzie całą dobę. Zapewni potrzebującym m.in. spotkania z psychologami, prawnikami oraz jeśli będzie to konieczne, badanie psychiatryczne.

- Jesteśmy w dobrej sytuacji, ponieważ nie musieliśmy zatrudniać żadnych pracowników i szukać lokalu - mówi Zofia

Pomoc tak, ale nie za darmo

Andrzej Hrycyna
wicestarosta powiatu
bytowskiego

Fot. Leszek Literski

Ośrodek Interwencji Kryzysowej jest potrzebny. Są osoby, które są poszkodowane przez los i nie mają gdzie zwrócić się o pomoc. Jest to ich ostatnia deska ratunku. Jednak pobyt ten nie może być darmowy, ponieważ niektóre osoby traktowałyby ośrodek jak hotel, czy noclegownię. Dlatego koszty pobytu, jeśli nie oni sami, to musi pokryć rodzina lub ośrodek społeczny z gminy, w której mieszka dana osoba. Pobyt nie powinien być dłuższy niż dwa tygodnie. Przez ten czas sytuacja w rodzinie powinna się unormować.

Jenczyk. - Przez 24 godziny zawsze będzie obecny pedagog pracujący w domu dziecka. Od przyszłego roku ośrodek będzie ujęty

w budżecie powiatu - będzie miał do dyspozycji własne pieniądze.

(isz)

Jarosław Kalinowski w Bytowie

Chłopski kandydat

Czwartym kandydatem na prezydenta RP, po Aleksandrze Kwaśniewskim, Lechu Wałęsie i Januszu Korwinie Mikke, który zawiązał do Bytowa był Jarosław Kalinowski. Bytów przywitał go deszczem. Słota a także wczesna pora spowodowała, że na spotkaniu przybyło zaledwie kilkadziesiąt osób. Gościa w studium telewizyjnym Bytów przywitał Jan Treder, prezes PSL w Bytowie. W krótkim, zaledwie półgodzinnym spotkaniu przedstawił swój program przedwyborczy. Jarosław Kalinowski zachęcał do wzięcia udziału w wyborach, które odbędą

się 8 października 2000 roku.

- Uważam, że sprawy w naszej ojczyźnie nie idą w dobrym kierunku - powiedział Jarosław Kalinowski. - Dlatego zdecydowałem się kandydować na urząd prezydenta. Wbrew temu co się stara społeczeństwu wmówić, prezydent ma wiele możliwości. Tylko musi chcieć z tych możliwości korzystać. Ubiegam się o prezydenturę, aby przywrócić Polakom nadzieję i szansę na lepsze życie.

W spotkaniu zadano zaledwie kilka pytań. Na za-

rzut krytyki prezydenta Kalinowski odpowiedział:

- Ja nie krytykuję prezydenta, ja mówiłem jakie prezydent ma kompetencje - odpowiedział Jarosław Kalinowski. - Według mnie można było je lepiej wykorzystać. Wdrożenie czterech nieprzygotowanych reform było błędem, za który płaci całe społeczeństwo.

Na kolejny zarzut tragicznej sytuacji popełnionej wsi wówczas, kiedy PSL był przy władzy odpowiedział:

- Kiedy ja byłem ministrem rolnictwa, rolnicy nie musieli wychodzić na ulicę. Wówczas pszenica była

droższa, ale ceny chleba były niższe. Kiedy likwidowano PGR-y PSL był przeciwny takiemu działaniu. Wówczas jedna z ustaw mówiła o rekompensatach dla wszystkich byłych pracowników PGR-ów. Prezydent jednak tej ustawy nie podpisał.

W tym dniu Jarosław Kalinowski odwiedził też mieszkańców Lipnicy, gdzie przybył na zaproszenie tujejszego PSL, pod przewodnictwem Jana Narlocha. W spotkaniu uczestniczyło blisko 40 osób.

(II)

Bytów. MPEC rozpoczął „pracę“

Ciepło, coraz cieplej

Rozpoczął się sezon grzewczy. W miniony piątek u około 45 procent odbiorców rozgrzały się kaloryfery. Na razie tylko mieszkańcy budynków Spółdzielni Mieszkaniowej oraz Towarzystwa Budownictwa Społecznego odczuwać będą wyższe temperatury w mieszkaniach.

W tym roku lato nas nie rozpieszczało. Deszcze i temperatura rzadko przekraczająca 25 stopni przyspieszyły rozpoczęcie ogrzewania mieszkań. Bytowski MPEC obsługuje ponad 65 proc. wszystkich mieszkańców Bytowa. Od nowego roku obowiązuje nowy „taryfikator” opłat. 40 proc. stanowi opłata stała, pozostała część uzależniona jest od dostarczonego ciepła. W ostatnich latach zimy są coraz łagodniejsze, klimat się ociepla, opłaty za energię ciepłą powinny być coraz niższe.

Mieszkańców niepokoją straty energii, spowodowa-

Piec centralnego ogrzewania obsługuje Jacek Talko z bytowskiego MPEC.

Fot. Leszek Literski

ne m.in. złą izolacją przewodów dostarczających ciepło. Według Wiktora Koscielskiego, dyrektora MPEC, straty uboczne wynoszą około 12 proc. i powinny być w miarę upływu czasu zmniejszane.

15 września rozpoczął się termin składania ofert wstępnych na prywatyzację Miejskiego Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej w Bytowie. Już przed tym okresem zainteresowanych było 9 oferentów. Spośród nich wybrane zostaną trzy najlepsze oferty, a do końca

Nie mamy problemów

Wiktor Koscielski
dyrektor Miejskiego Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej w Bytowie

Na razie nie mamy kłopotów z płatnością za energię ciepłą. Klienci płacą nam w terminie i nie zalegają z należnościami. Nie powinniśmy mieć problemu także z opałem. Podpisaliśmy kontrakty na dostarczenie opału. Drobne remonty przeprowadziliśmy latem, więc w czasie sezonu grzewczego nie powinno być awarii.

roku powinny być ustalone dalsze szczegóły prywatyzacji. Rada Miejska będzie miała jednak decydujący głos w sprawie wyboru najkorzystniejszej oferty.

Klienci nie od razu odczuwają zmianę właściciela,

jednak w długofalowym okresie odbiorca powinien być zadowolony z jakości, standardu, a przede wszystkim z ceny dostarczanej energii ciepłej.

(ll)

Kiedy ogrzewać

Według ustawy sezon grzewczy trwa od września do czerwca. Rozpoczyna się jeżeli temperatura przez trzy kolejne dni mierzona o godzinie 20 nie przekroczy 20 stopni Celsjusza. Na życzenie odbiorców Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej musi takie wnioski rozpatrzyć.

Powiat bytowski w Pelplinie

Doroczne święto plonów

Około 200 osób z powiatu bytowskiego wzięło udział w wojewódzko-diecezjalnych dożynkach w Pelplinie. Łącznie zaprezentowało się pięć stoisk. Oprócz powiatu bytowskiego do Pelplina pojechali przedstawiciele powiatu kartuskiego, nowodworskiego, słupskiego

i chojnickiego. Dożynki odbyły się w ubiegłą niedzielę.

Z powiatu bytowski w rolniczym święcie plonów uczestniczyły gmina Bytów, Parchowo, Tuchomie i Czarna Dąbrówka.

- Nasz wyjazd na dożynki zorganizowaliśmy wspólnie z Ośrodkiem Do-

radztwa Rolniczego w Bytowie - mówi Leszek Pałasz, starosta powiatu bytowskiego. - Warto uczestniczyć w dożynkach. Nie jest to święto polityków, lecz przede wszystkim rolników, którzy ciężko pracowali przez cały rok, aby zebrać plony i później się nimi pochwalić.

Wójtowie poszczególnych gmin powiatu bytowskiego wytypowali najlepszych 10 rolników ze swojej gminy, którzy otrzymają dyplomy uznania za swoją pracę.

Termin spotkania nie jest jeszcze znany.

(isz)

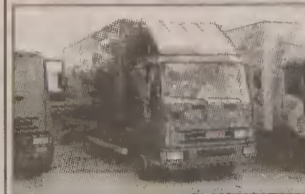
REKLAMA

IVECO
TRUCK CENTER

FUTURA
LEASING SA

SPRZEDAŻ POJAZDÓW: FINANSOWANIE:
Gdańsk, ul. Miałki Szlak 48/50 Gdańsk, ul. Partyzantów 74
tel. 0-58/301-07-53, 301-11-23 tel. 0-58/345-39-53 do 56

PEŁNA GAMA POJAZDÓW CIĘŻAROWYCH
W SIECI IVECO Plus
1 jakość z 2 ręki

EURO CARGO ML75E14
ML75E15

Kontenery, skrzynie z plandeką, wyposażone w winę - 1000 KG; roczniki '97, '98; 136 KM i 143 KM; dopuszczalna masa całkowita 7500 kg; kubatura zabudowy do 35 m³; termin dostawy do 21 dni*

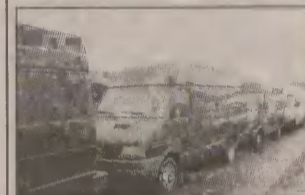
CENA od 2258 zł/miesiąc

IVECO DAILY 59.12

Kontenery, skrzynie z plandeką, wyposażone w winę; roczniki '97, '98; 122 KM; dopuszczalna masa całkowita 5900 kg; kubatura zabudowy do 26 m³; termin dostawy do 21 dni*

CENA od 1879 zł/miesiąc

IVECO DAILY 35.10V
35.12V

Furgony, 103 KM i 122 KM; dopuszczalna masa całkowita 3500 kg; kubatura furgonu do 15,5 m³; termin dostawy do 21 dni*

CENA od 1295 zł/miesięcznie

EUROTECH MP440E38 T/P
EUROSTAR LD440E38 T/P

Ciągniki siodłowe z kabiną sypialną; roczniki '96-'98; 380 KM; zawieszenie tył - pneumatyczne; obciążenie tylny osi 11 500 kg; standardowe wyposażenie dla rynku niemieckiego; termin dostawy do 21 dni*

S-4632/A/981

Z powiatu

Miazga zamiast Pawłowskiego

BYTÓW. Marian Miazga został nowym naczelnikiem Wydziału Komunikacji bytowskiego starostwa. Naczelnik pełni jednocześnie funkcję wiceprzewodniczącego Rady Miejskiej w Bytowie.

- Wolny wakat w wydziale komunikacji został uzupełniony - powiedział Dariusz Glazik, rzecznik prasowy bytowskiego starostwa.

Marian Miazga ma 39 lat, jest żonaty, ma dwoje dzieci. Wykształcenie średnie techniczne. Wcześniej pracował w Polskich Kolejach Państwowych oraz Zarządzie Dróg Wojewódzkich.

(sys)

Nowy dyrektor

BORZYTUCHOM. Od stycznia 2001 roku kierownikiem Gminnego Domu Kultury będzie Jarosław Pękała. Jest związany z kulturą od lat. Pełnił funkcję instruktora w Domu Kultury w Czarnej Dąbrówce.

Zajazd przy szkole

KRAMARZYNY, gm. TUCHOMIE. Została zakończona budowa zajazdu przy Szkole Podstawowej w Kramarzynie. Teraz autobus staje przy szkole.

- Do szkoły uczęszcza 160 dzieci - mówi Jerzy Lewi-Kiedrowski, wójt gminy Tuchomie. - Dojeżdżających jest około 60 proc. Teraz autobus podjeżdża pod samą szkołę, dzieci bezpośrednio wchodzą na teren obiektu, nie muszą przechodzić przez ulicę.

Koszt inwestycji wyniósł około 30 tys. zł. Łącznie wyłożono kostką polbrukową 500 m kw. Przygotowano tam również parking.

Przygotowania przedwyborcze

PARCHOWO. We wtorek odbyło się spotkanie z członkami obwodowych komisji wyborczych z terenu gminy Parchowo. Komisje otrzymają materiały wyborcze oraz będą musiały wybrać przewodniczącego komisji. Odbędzie się również szkolenie związane z właściwym przeprowadzeniem wyborów.

(isz)

REKLAMA

NOWY SALON MEBLOWY I STUDIO MEBLI KUCHENNYCH

meble standardowe i na zamówienie
zabudowa wnętrz
projektowanie i montaż kuchni
transport

- Kto kupi meble na zamówienie odczuje na pewno zadowolenie -

Kościerzyna, ul. Kapliczna 5 (w kierunku cmentarza)
tel. 058 686 41 49

Zapraszamy codziennie w godz. 9.30-17.30, sob. 9.00-13.00

RATY
od „ręki“

R-10995/A/890

KARTEL - BYTÓW

FABRYKA KARTONÓW OD 1997 r.

MY KARTONÓW CAŁE GÓRY
Z SZAREJ I BIAŁEJ TEKSTURY
DOSTARCZYMY DLA KAŻDEGO
I małego I DUŻEGO
GDY TWÓJ PRODUKT CENNY JEST
TO ZAPAKUJ GO NA FEST.
ZAMÓW KARTON I MIEJ GEST

TEL. (059) 8223410

Z-1049/A/502

GRES I gat.
30x30
24,12 brutto
nr. 2412
Jolivet
Elbląg, ul. Lotnicza
tel. (055) 239-73-80

N-2349/A/564

ogłaszać się!

zawsze w sobotę
Internet
Biura Ogłoszeń
Gdańsk, Targ Drzewny 9/11,
tel. (058) 300-32-23, fax 300-32-14;
Gdynia, Władysława IV 17,
tel. (058) 620-08-32, fax 620-89-17;
Elbląg, ul. Rybacka 35,
tel. (055) 236-52-30, fax 236-52-32;
Słupsk, ul. Filmowa 3d,
tel. (059) 841-48-71, fax 841-48-71;

OKTAN s.c.

Stacje Paliw

z dostawą do domu
po konkurencyjnej cenie

83-334 Miechucino
tel. (058) 684-51-21
84-220 Strzebielino
tel. (058) 676 24 84
(058) 676 24 85
76-241 Nowa Dąbrowa
tel. (059) 811-34-78
tel. (059) 811-34-57

R-7472/A/918/A

RATY DLA KAŻDEGO

- SUPEROKAZJA BEZ ZAŚWIADCZEŃ O ZAROBKACH
- BEZ PORĘCZYCIELI, MIN. FORMALNOŚCI

U NAS NAJNIŻSZE RATY W KRAJU NP.

10 000,- od 66,30 zł;

25 000,- od 165,74 zł;

100 000 od 662 zł.

REZERWACJE

B.P.H.F. „MeCom”

GDYNIA, ul. Świętojańska 46

TEL. (058) 661 79 68

SŁUPSK, ul. Kilińskiego 2/3

TEL. (059) 84 00 904

S-4355/A/949

ogłaszać się!

Doradztwo Oferty Szkolenia
Praca
zawsze w poniedziałek

Biura Ogłoszeń
Gdańsk, Targ Drzewny 9/11,
tel. (058) 300-32-23, fax 300-32-14;
Gdynia, Władysława IV 17,
tel. (058) 620-08-32, fax 620-89-17;
Elbląg, ul. Rybacka 35,
tel. (055) 236-52-30, fax 236-52-32;
Słupsk, ul. Filmowa 3d,
tel. (059) 841-48-71, fax 841-48-71;

RENAULT

Najpierw przyjemność...

OC, AC, NW gratis

...potem przyjemność.

Zacznijmy od przyjemności. Dostaniesz od nas w prezencie pełny pakiet ubezpieczeń: OC, AC i NW. A teraz... prawdziwa przyjemność - do bezpłatnego pakietu ubezpieczeń dobrać odpowiadający Ci model z gamy Renault: Clio, Kangoo, Megane, Scenic lub Laguna. Kredyt na wszystkie modele - już od 5% rocznie.

Cała przyjemność - po Twojej stronie. www.renault.com.pl

Zamów Renault z bezpłatnym pakietem ubezpieczeń.

Renault Credit Polska

Auto Nowak - G.Z. Nowak

81-002 Gdynia, ul. Morska 517A

tel. (058) 664-08-88

e-mail: salongdynia@poczta.wp.pl

84-242 Luzino, Kęłtowo, ul. Wejherowska 30

tel. (058) 678-25-37/38

e-mail: salonkeblowo@poczta.wp.pl

S-4434/B/1069

KREDYT jak po sznurku

VOLKSWAGEN BANK POLSKA

Bez pośrednictwa Komornika

NIE PRZEGAP OKAZJI WIELKIE PROMOCJE W SALONIE GROBLEWSKI JR

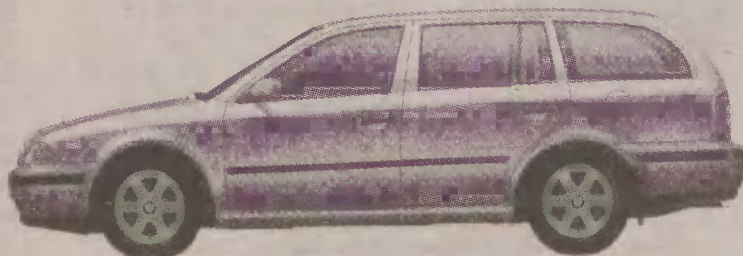
FABIA 32 690 PLN

FELICIA JUŻ OD 27 490 PLN

4000 PLN mniej*
UBEZPIECZENIE W CENIE
m-czna rata **652,94 PLN**
wkład własny: 6538 PLN
okres kredytu: 72 miesiące

OCTAVIA COMBI 48 190 PLN

4000 PLN mniej*
m-czna rata **962,52 PLN**
wkład własny: 9638 PLN
okres kredytu: 72 miesiące

m-czna rata **549,07 PLN**
wkład własny: 5498 PLN
okres kredytu: 72 miesiące

GROBLEWSKI JR

Sopot, Al. Niepodległości 954, tel./fax (058) 550 36 19, tel. (0604) 600 600, ul. Bitwy pod Płowcami 54, tel. (058) 550 37 38, fax (058) 555 07 49

<http://www.groblewski.com.pl>

* wybrane modele

R-12673/C/89

Pismiono Kaszëbsczi Zemi

Nasze rozmowy

Pielegnować piękną tradycję

Podczas obchodów „Święta Człowieka” w Juracie na Półwyspie Helskim z księdzem prof. dr. hab. Henrykiem Muszyńskim, arcybiskupem metropolity gnieźnieńskiego, rozmawiał Eugeniusz Pryczkowski.

- Niedawno ukazała się książka „Sługa słowa”, rozmowy z księdzem arcybiskupem. W niej bardzo mocno ksiądz arcybiskup podkreśla swoje kaszubskie korzenie. Gdzie one są? Jak ksiądz arcybiskup wspomina tę kaszubską część życia?

- To jest okres wczesnej młodości, to jest szkoła podstawowa i liceum w Kościerzynie. Wiadomo, że ten czas najbardziej kształtuje człowieka i ma największy wpływ na całe życie. Mogę stwierdzić, że im dłuższa jest ta perspektywa, tym bardziej człowiek docenia czas młodości i widzi jak bardzo wpływa on na formację ludzką i chrześcijańską.

- Czy wzorce wyniesione z wychowania w kaszubskiej rodzinie mogą być przykładem także gdzieś daleko poza Kaszubami?

- Sądzę, że dzisiaj wychowanie w rodzinach kaszubskich wygląda nieco inaczej, bo narosły nowe pokolenia. Rodzina jednak zawsze jest i pozostanie najbardziej istotną w kształtowaniu formacji ludzkiej. Jeżeli nie ma tej formacji w rodzinie to niesłychanie trudno ją uzupełnić. I to się przekłada później i gdzie indziej, dlatego że to są problemy ogólnoludzkie. To jest problem budowania wspólnoty i zaufania, które człowiek wynosi z rodziny, to jest problem ukierunkowania całego życia, a reszta to są cegiełki, które się dokłada na fundamentie zbudowanym w młodości.

- W książce ksiądz arcybiskup mówi sporo o języku kaszubskim. Czy jego brzmienie pozostało jeszcze w pamięci?

- Niestety, nie uczyłem się w szkole kaszubskiego. To były czasy stalinizmu, kiedy jakiegokolwiek objawy samodzielności, związków

Ksiądz prof. dr. hab. Henryk Muszyński, arcybiskup metropolita gnieźnieński podczas mszy z okazji „Święta Człowieka” w Juracie.

Fot. Eugeniusz Pryczkowski

organizacje w tym kaszubskie, były traktowane jako forma rewizjonizmu i zwalczane. Teraz jednak mając pismo święte w języku kaszubskim czasami sobie je czytam. Muszę powiedzieć, że ono „groźnie” wygląda jak się na nie patrzy, a znacznie łatwiej, gdy się je czyta. To pismo święte mam tutaj również z sobą. Myślę, że biskupi nieco się zdziwili, gdy dzisiaj słyszeli fragment apokalipsy, gdzie jest napisane, że „W nowym Jeruzalemie nie będzie ani morza, ani świątyni”. Sprawdziłem to. Jest to napisane także w piśmie pana Eugeniusza Gołąbka. Jest to prawdziwe i obowiązujące także dla Kaszubów i w homilii usiłowałem tłumaczyć dlaczego „nie będzie morza”.

- W liturgii mszy świętej coraz częściej pojawiają się fragmenty w języku kaszubskim. Jak ksiądz arcybiskup uważa, czy to rzeczywiście duchowo może wzbogacać Kaszubów?

- Myślę, że w liturgii trzeba przede wszystkim uwzględnić wymiar uniwersalny. Musimy

uwzględniać także obecność innych ludzi, którzy kaszubskiego nie rozumieją. Polski rozumiany jest wszędzie, dlatego będzie dominował. Natomiast fragmenty w języku kaszubskim w wydarzeniach na całym Kaszubach powinny być obecne. Myślę, że to jest bardzo ważne z dwójakiego powodu. Pierwszy powód to jest nasza integracja z Europą - integracja nie oznacza unifikacji. Trzeba pielegnować swoje odrębności. Mając tak piękną tradycję, jaką jest kaszubszczyzna, powinniśmy ją

pielegnować w sposób bardzo świadomy. Ogromnie cieszę, że kaszubski jest w szkołach, gimnazjach, liceach, że młodzież mówi językiem kaszubskim. Drugi powód to jest globalizacja, która jest bardzo niebezpieczna, bo jest bardzo powierzchowna. To jest jak gdyby taka warstwa zewnętrzna i przeciętny człowiek będzie za tym szedł, bo to jest wygodne, to nic nie kosztuje. Dlatego powinniśmy na poziomie samorządów i wszędzie na całym Kaszubach pielegnować tę piękną tradycję.

Metropolita gnieźnieński

Arcybiskup Henryk Józef Muszyński urodził się 20 marca 1933 r. w Kościerzynie. Szkołę podstawową i średnią ukończył w rodzinnym mieście. W 1951 wstąpił do Seminarium Duchownego w Pelplinie, które zakończył święceniami kapłańskimi w 1957 r. Po trzyletniej pracy w Gdyni rozpoczął studia w Rzymie i Jerozolimie, gdzie w 1967 obronił doktorat z teologii. Od 1968 jest wykładowcą w Pelplinie, a od 1973 również w Akademii Teologii Katolickiej w Warszawie, gdzie obronił drugi doktorat z bibliistyki. W 1979 r. także uzyskuje habilitację, a w 1986 godność profesora. Rok wcześniej Ojciec Święty mianował go biskupem pomocniczym diecezji chełmińskiej. Po kilku latach został ordynariuszem włocławskim, a 25 marca 1992 otrzymał nominację na arcybiskupstwo gnieźnieńskie. Jest laureatem wielu wyróżnień i godności, między innymi Kościerzyna nadała mu tytuł Honorowego Obywatela Miasta.

W skrócie

■ Muzeum i internet

Gabriela Jósowska i Stanisław Klimowicz dbają o mądre spędzanie czasu przez chmielńską młodzież.

Fot. Jan Antonowicz

CHMIELNO. W Chmielnie tworzy się gminne muzeum. Regionaliści z Chmielna Gabriela Jósowska i Stanisław Klimowicz wpadli na oryginalny pomysł założenia Kaszubskiego Klubu Odkrywców Remus. Młodzież zrzeszona w klubie przede wszystkim poznaje okolice Chmielna i Kartuz, jednocześnie zbiera eksponaty od okolicznych mieszkańców.

- Pukamy do domów, rozmawiamy, pytamy czy mają jakieś urządzenia lub inne stare rzeczy warte wyeksponowania - mówi licealistka Katarzyna Makurat. - W taki sposób udało się zebrać sporo cennych eksponatów. Trzeba było je wyczyścić, pomalować, doprowadzić do dobrego stanu.

- Latem po naszej izbie oprowadzaliśmy letników i opowiadaliśmy im o kulturze materialnej Kaszub - dodaje Tomek Manikowski.

Młodzież przygotowuje także wystawy czasowe. Do niedawna czynna była wystawa starych fotografii Władysława Baranowskiego, niezjącego fotografika z Cieszenia. Teraz w tej sali odbywają się zajęcia pozalekcyjne. Wójt gminy obiecał stworzenie pracowni komputerowej. Już niebawem sala ma być podłączona do Internetu.

Jan Antonowicz

■ Album miejsc uświęconych

ZIEMIA PUCKA. Piękny prezent sprawili mieszkańcom ziemi puckiej oraz Matce Boskiej Swarzewskiej w przeddzień Jej święta państwo Danuta i Jan Dettlaffowie, realizując własny pomysł wydania albumu „Kościoły Ziemi Puckiej w Roku Jubileuszowym”. „Przeglądając tę piękną publikację zastanawiamy się nad rolą świątyni w naszym życiu osobistym, a także nad naszym osobistym stosunkiem do Chrystusa obecnego wśród nas w sakramencie Eucharystii. Pobożność Ludu Kaszubskiego dostrzegamy w pomnikach wiary współczesnych Kaszubów.” - napisał we wstępie do książki ks. abp metropolita gdański Tadeusz Gocłowski. Zaś nowy proboszcz fary puckiej, ks. dr hab. Jan Perszon, napisał że jest to „książka, która zaprasza do refleksji nad miejscem Kościoła katolickiego w życiu kaszubskiej i pomorskiej społeczności”. Refleksyjne teksty, pełne historii i teologicznej głębi, są autorstwa D. i J. Dettlaffów, natomiast liczne fotografie wykonał ksiądz Czesław Kozłowski i Henryk Zieliński. Praca stanowi ważny wkład w dzieło poznania pięknych i historycznie wielkich miejsc ziemi puckiej, ale przede wszystkim duchowej sfery życia Kaszubów nadmorskich. (ep)

■ Tytuł dla Anny Łajming

SŁUPSK. Rada Miejska przyznała słynnej pisarce kaszubskiej Annie Łajming tytuł Honorowego Obywatela Miasta Słupska. Wręczenie nastąpi dziś o godz. 16 w Sali Rycerskiej Zamku Książąt Pomorskich w Słupsku. Słowo wstępne o pisarce wygłosi dziennikarz i pisarz kaszubsko - pomorski Jerzy Dąbrowa - Januszewski. Przewidziane są także wystąpienia prezydenta Słupska i przewodniczącego Rady Miasta. Uroczystości towarzyszyć będzie promocja nowego zbioru opowiadań Anny Łajming pt. „Z leśnych pustków” oraz koncert zespołu folklorystycznego Gochy z Lipnicy. (ep)

Kąsk do smięchù

■ Mùsi bęc!

Wszęcë dobrze wiedzą, co to je taczegò ZUS. Gduńszci gazetnicë umëslëlë so zrobic anketã, chtërna bë pòkòza, co lédze ò tim ùrządze tak pò pròwdze mészlã. Ustawilë swòjch lédzy na gduńszkich szasėjach i zadòwelë pitania. Tegò samégò dnia przëjachòl do Gduńska Krësztòf, bëlny chłòp z Mscëszewic.

- Dzień dobry panu. Czy byłby pan łaskaw podzielić się z nami na temat ZUS-u?

- Do diòchta jaczegò! Jò sòm nick ni móm i jesz móm sã dzelëc z wama! Wa wierã wstëdu ni mòta! Młodi, fejn òblokli, a prachrują na szasym! Bòze, Të zdrzisz a nie grzmisz!

Całò chwila zdërowa niglë gazetnicë wëjasnilë, ò co jima chòdzy. W kùncu Krësztòf òdrzekł:

- Ni mòglë wa zarò tak gadac. Kò ò zòsu mògã wama wiele rzec. Jò barò lubiã zòs. Nòlepszi robia mòja starka. Osoblëwie ze swiniégò miãsa. Jak sã nim bülwë pòlalo, tej pòtenkò bëło dëcht smaczne. Jò wama gòdóm, że jakbë nie bëło zòsu, tej nasze zercë bëlobë nawetka w pòłowie tak dobre. Zòs mùsi bęc!

Jaczis czas pòtemù gazetë napisalë: „W wyniku ostatnich badań stwierdzono wśród Kaszubów wyraźny wzrost sympatii do ZUS-u”.

Formellów Stach

■ To nie je twój ògón

W Lëni bëło wiele jachtarzów, co ród strzëlelë, le z trafienim bëło ù nich knap. Ròz ùdrzelë dzëka i zaczalë strzelac. Jeden wcelowòl w ùchò, jeden w ògón, tak że òn òdpòdł, a dzëk i tak ùcekl w las. Wzälë ògón i szlë do karczme sã spierac, chto gò ùstrzëlił. Nòbarzi sã jezil Kùba: - Chòcbë diòbel na diòble sedzòl, ten ògón je mój! To je mój ògón!

Wtim wnëka Kùbinò. Czëła, co chłòp wrzeszczòl, przëdzrza sã rozëmno i rzekła:

- Nie spieròj sã! To nie je twój ògón.

■ Co za głupé grable!

Stach bëł na szkòlach. Czëj przëjachòl na ferie, miòł wejle czësto zabëté kaszëbskã mòwã. Rodzëzna bëła prawie przë grabienim sana. Stasz so łazył, za robòtã sã nie bròł, gwizdòł a zagadiwòł „z wësoka”.

- Jak się nazywa ten przyrząd do grabienia siana?

Tatk tak le na niego sã przëdzrzòł, nick nie rzekł, a dali robił swòje. Wtim Stasz nadepnął na zãbë grablów, a sztilã dostòł bëlno w łep, tak że jaz zarëczòł:

- Ale diable! Co za głupé grable!

zebrał (ep)

Zjazdy rodzinne

Czoskowie z Kurmacji

Zjazd Czosków odbył się we wsi Orle pod Wejherowem, w parafii Góra 16 września.

Przyjechało nań ponad stu przedstawicieli rodu o różnych nazwiskach. Wśród nich aż pięciu duchownych.

- Początki rodu znajdują się w przysiółku Pomieczyna zwanego Kurmacją - wyjaśnia o. Fabian Czoska. - Tam urodził się mój dziad i ojciec. Ojciec przeprowadził się do Wejherowa, gdzie ja wstąpiłem do zakonu franciszkanów.

Kurmacja leży w gminie Przdokowo na pograniczu z gminą Szemud. Jest to

także pogranicze powiatów kartuskiego i wejherowskiego. Do dziś stoi tam ponadstuletni dom Czosków oddalony od głównej szosy około kilometra. Obecnie mieszka w nim rodzina Piernickich.

- Ja wychowałam się w Donimierzu, a na gospodarstwie w Kurmacji pozostała taty siostra, która nie założyła rodziny - dodaje Danuta Piernicka z Czosków. - Pod koniec życia przekazała mi to gospodarstwo.

Rodziny zjazd Czosków odbył się już po raz czwarty. Jego zorganizowanie, jak twierdzą członkowie rodziny, pochłania wiele czasu i środków. Na szczęście nie brak rodzinnych sponsorów.

- Nasze rodziny zwykle były wielodzietne, tak jak tysiące kaszubskich rodzin. To jest dobra nauka zaradności, oszczędzania i pracowitości - mówi Stanisław

Rodziny zjazd był także okazją do posmakowania czyny.

Fot. Eugeniusz Pryczkowski

Gruba. - Wielu z nas prowadzi dziś własne firmy i daje pracę innym.

Uczestnicy zjazdu zapowiadają, że za rok odbędzie się kolejne spotkanie. Być może tym razem w kolebce rodu, czyli u Piernickich na Kurmacji.

Zjazdy kaszubskich rodów stają się coraz bardziej popularne. W tym roku spotkali się Szredierowie w Kłacznie, Gołąbkowie w Cieszeniu, Naczkowice w Chmielnie, Trzebiatowscy w Sominach.

Jan Antonowicz

Z wiara

ks. dr Wojciech Gruba

proboszcz z Garca Wielkiego, wykładowca Seminarium Duchownego w Pelplinie, pochodzący z Łębna w gminie Szemud

- Ja nazywam się Gruba. Natomiast moja matka była z Czosków. Na zjazd przyjechał też Stenzycy, Stromscy. Wielkie przywiązanie do wiary i wartości chrześcijańskich zawsze było najważniejsze w naszym rodzie. Sporo jego członków wybrało stan kapłański. Spośród tu obecnych trzej są księżmi diecezjalnymi, a dwaj zakonnikami.

NORDA
Pismiono Kaszëbsczë Zemi

Dodatek kaszubski do „Dziennika Bałtyckiego”, 80-894 Gdańsk, ul. Targ Drzewny 9/11, tel. 301-20-27. Redaktor prowadzący: Eugeniusz Pryczkowski.

REKLAMA

REKLAMA

SAMOCZODY DOSTAWCZE PEUGEOT W LEASINGU EFL S.A. ZA 99% CENY! SUMA WSZYSTKICH OPŁAT LEASINGOWYCH STANOWI TYLKO 99% CENY SAMOCZODU.

LEASING 99%
PO RAZ PIERWSZY W POLSCE!

Europejski Fundusz Leasingowy

INTERVAPPO
80-761 Gdańsk, ul. Reduta Żbik 5, tel./fax 305 71 66-69

206
PEUGEOT

www.peugeot.com.pl

PEUGEOT. ZAPROJEKTOWANY, BY CIESZYĆ.

JAPPARTS S.C.
ul. Hynka 21 paw. 5
80-465 GDAŃSK

części do samochodów JAPÓŃSKICH, HYUNDAI i DAEWOO

• EKSPLOATACYJNE • BLACHARSKIE •

tel./fax 058 344-34-52
tel./fax 058 344-34-53

• SPRZEDAŻ WYSYŁKOWA •

Wybrane elementy wyposażenia gratis

cena 1366 zł/mies.

Nowa gama silników przeglądy co 30 tys. km

IVECO TRUCK CENTER

Gdańsk, ul. Miałki Szlak 48/50, tel. 0-58/301-84-67, 301-11-23
Słupsk - ALMOT, ul. Piłsudskiego 80, tel. 0-59/843-33-06
Bytów - ALMOT, ul. Lęborska 30, tel. 0-59/822-76-16

VAN OF THE YEAR 2000 Daily Iveco

* furgon, wpłata 20%, 4 lata

Bytów. Coraz więcej bliźniaków

Takie same, ale inne

Urodziły się tego samego dnia. Noszą takie same ubrania, czasem trudno je od siebie odróżnić. Niby są identyczne, a jednak różnią się od siebie.

W bytowskim szpitalu coraz częściej na świat przychodzą bliźniaczki. Statystyka mówi, że na 80 porodów, jeden trafia się mnogi.

Czasem o takiej ciąży decydują czynniki genetyczne, czasem wcześniejsze kuraż, które przechodziła matka. Z pewnością częściej w rodzinach, gdzie ciążę mnogie się już zdarzały.

Sześć razy dwa

W ubiegłym roku na naszym oddziale odebraliśmy 6 porodów bliźniaczych - wyznał Adam Prądzyński, zastępca ordynatora oddziału ginekologicz-

no-położniczego bytowskiego szpitala. - W tym roku takich porodów mieliśmy już 4. Do końca roku będzie ich więcej. Można zauważyć więc tendencję wzrostową.

Pierwszą osobą, która dowiaduje się o ciąży mnogiej jest lekarz, który wykonuje badanie USG. Zazwyczaj to on informuje rodziców o większej liczbie dzieci niż się spodziewali. A reakcje są różne...

- Ciąża mnoga jest ciążą zwiększonego ryzyka - wyjaśnia Marek Olszówka, lekarz medycyny. - Kobieta musi być pod stałą opieką.

Co druga ciąża mnoga kończy się cięciem cesarskim.

Moje kurczaczki

Państwo Hasulak początkowo nie mogli uwierzyć, że będą mieli dwoje dzieci zamiast planowanego jednego.

- Gdy się dowiedziałam, że będę miała dwoje zamiast jednego bardzo się ucieszyłam - wyznaje Agnieszka Hasulak, mama Agatki i Macieja. - Prowadzę działalność gospodarczą i być może później brakowałoby mi czasu na ponowne zajście w ciążę. Jest to związane z długą przerwą w pracy.

- Przez pierwsze pół roku bardzo pomagała mi rodzina - przyznaje pani Agnieszka. - Myślę, że pracy przy dzieciach nie mam więcej niż inna mama przy jednym. Moje kurczaczki - bo tak je nazywam, są bardzo spokojne, gdy były młodsze nie płakały, spały i jadły o określonej godzinie.

Jak ogień i woda

Mówi się, że bliźniaczki są takie same. Rodzice jednak ten pogląd dementują. Twierdzą, że ich dzieci mają odmienne temperamenty i zainteresowania.

Agatka lubi kukurydź z puszki, a Maciej banany.

- Moje bliźniaki się uzupełniają - stwierdza pani Agnieszka. - Maciej jest roztrzepany, mocno związany z ojcem, dlatego nazywamy go „cycuskiem tatusia”, córka jest indywidualistką, bardzo samodzielna, choć czasem ma swoje humory.

Rodzice twierdzą, że bliźniaki łatwiej się wychowuje. Są bardziej otwarte do ludzi.

- Nie są egoistami, dzielą się wszystkim co mają - powiedziała Agnieszka Hasulak. - Agatka wracając od lekarza, przez całą drogę trzy-

Agatka i Maciej Hasulakowie są bliźniakami, ale charaktery mają różne.

Fot. Sylwia Lis

Jak to się dzieje

dr Lucjan Krawczyk
ginekolog-położnik

Fot. Sylwia Lis

Najczęstszą postacią ciąży mnogiej jest ciąża bliźniacza. Może pochodzić z 2 różnych zapłodnionych komórek jajowych. Rozróżniamy dwa rodzaje ciąż bliźniaczych. O ciąży dwuzygowej mówimy, gdy zapłodnione zostaną 2 komórki. Rodzą się wówczas często dzieci o różnej płci i nawet niepodobne do siebie. Natomiast, gdy ciąża rozwija się wskutek podziału jednej, pojedynczej zapłodnionej wcześniej komórki jajowej przychodzą na świat maluchy niemal identyczne. Ciąża dwuzygowa stanowi statystycznie aż 70 proc. ciąż bliźniaczych. Istotne dla charakteru ciąży jest to w jakim czasie rozwoju zapłodniona komórka ulegnie podziałowi. Jeżeli ten proces rozpocznie się po upływie ok. 60 godz. od momentu zapłodnienia, to rozwijają się bliźniaki dwukosmówkowe, między 3 a 8 dniem bliźniaki jednokosmówkowe. Natomiast jeżeli ten podział rozpocznie się po ok. 14 dniach, rodzą się bliźniaki syjamskie.

Nie są takie same

Fot. Sylwia Lis

Urszula Szyc
psychoterapeuta

Odczucia matek bliźniaków są różne, jedne są umęczone, a drugie zadowolone, że „za jednym razem dwoje”. Część rodziców popełnia jeden podstawowy błąd ubierając dzieci w jednakowe ubrania. Maluchy wówczas tracą swoją indywidualność. Powinni raczej wydobywać ich inność, bo przecież nie są takie same.

Zjazd bliźniaków

Pierwszy Powiatowy Zjazd Bliźniaków odbędzie się 1 października, w niedzielę, w Miejskim Domu Kultury w Bytowie. Organizatorem imprezy jest Stowarzyszenie Kobiet na rzecz Kobiet, Towarzystwo Przyjaciół Dzieci oraz Miejski Dom Kultury w Bytowie. Organizatorzy zapraszają nie tylko bliźniaków, młodszych, czy starszych, ale wszystkich zainteresowanych dobrą zabawą. A atrakcji nie zabraknie. Dla bliźniaków zorganizowano konkursy i zabawy. Do wygrania będą rowery oraz wiele atrakcyjnych nagród niespodzianek. Wstęp na imprezę jest wolny. Ale dla ludzi dobrego serca, którzy chcieliby wspomóc imprezę przygotowana będzie skarbonka, do której będzie można wrzucić grosik.

Podczas imprezy odbędzie się aukcja drobnych przedmiotów. Z programem artystycznym wystąpią dzieci z MDK, Tańczące Nutki, Flex, Mix. Swoją udział zapowiedział także zespół taneczny z Miastka TAN-DAN. Wszystkie pieniądze uzyskane z imprezy zostaną przeznaczone na zakup kardiokografu.

- Mamy taki sprzęt, ale jest już bardzo zużyty - powiedział Lucjan Krawczyk, ginekolog-położnik. - Często się psuje, a koszt naprawy jest wysoki.

Kardiokograf jest niezbędny w badaniu tętna płodu, szczególnie przy ciążach mnogich. W razie patologicznego zapisu umożliwia szybsze „ukończenie” ciąży, poprzez cięcie cesarskie. Wszystkie bliźniaki, małe i duże, które chciałyby wziąć udział w imprezie proszone są o kontakt z MDK w Bytowie osobiście lub telefonicznie: tel: 822-23-09 lub 822-25-44.

Było zabawnie

Fot. A. Maksym

Urszula Mocydiarz
z Miastka

- W dzieciństwie razem z moją siostrą, bliźniaczką budziłyśmy duże zainteresowanie. Jesteśmy bardzo podobne do siebie. W szkole często nas myłono. Gdy byłyśmy na zjeździe absolwentów szkoły, którą ukończyłyśmy bardzo dawno, profesorowie pamiętali tylko nas. Utkwiłyśmy im w pamięci. To było bardzo przyjemne.

(sys)

Patronat prasowy nad imprezą objął „Dziennik Bałtycki” i „Radio Weekend”.

Agatka lubi kukurydź z puszki, a Maciej banany.

Fot. Sylwia Lis

Już teraz odwiedź
najbliższego dealera

firmy Opel i na dobry

początek zapytaj

o Astrę Classic Start.

GŁOŚNA SPRAWA

ASTRA CLASSIC START
33 950 ZŁ, ale...

Astra Classic Start

jest standardowo

wyposażona

w markowy

ALARM

i RADIO-

ODTWARZACZ.

OPEL

Baxima

82-300 Elbląg
ul. Rawska 2-4
tel. 055 235 25 88
232 80 28

Konocar

80-314 Gdańsk
ul. Grunwaldzka 303
tel. 058 552 34 06
554 83 33 do 36

II/o Brzeźno
tel. 058 342 76 40

Motor Centrum

80-717 Gdańsk
ul. Miałki Szlak 4/8
tel. 058 321 88 10
321 88 00

Odejewski

77-300 Człuchów
Trasa 22
tel. 059 834 51 35
834 51 36

Serwis Haller

80-299 Gdańsk
Obwodnica Trójmiejska
tel. 058 5525 525
www.opelhaller.com.pl

Winiarczyk

76-200 Słupsk
ul. Gdańska 18
tel. 059 8422 880
8428 826

Ventus

83-110 Tczew
30 Stycznia 40
tel. 058 532 08 00
532 08 01

Rolnicze notowania

Ceny nawozów (zł/q)

Artech II Tuchomie, Tuchomko, tel. 821-57-18	
Saletra amonowa z MG	45
Saletra amonowa	44
Saletrzak	47
Salmag	47
Mocznik	50-53
Siarczan amonu	28
PKMg(13:13:14)	43,5
Lubofoska(4:12:12:2)	49,8
Sól potasowa	52-57
Polifoska (6:20:30)	83
Polifoska (8:24:24)	87
Polimag 305	77
Polimag 405	54,5
Luboplón (4)	76

Franciszek Adamczyk, Lipnica, tel. 821-81-75, 821-81-35

Saletra amonowa z MG	45
Saletra	44
Saletrzak	47
Salmag	47
Mocznik	50-53
Siarczan amonu	28
PKMg(13:13:14)	43,5
Lubofoska(4:12:12:2)	49,8
Sól potasowa	52-57
Polifoska (6:20:30)	83
Polifoska (8:24:24)	87
Polimag 305	77
Polimag 405	54,5
Agrofoska	79
Luboplón (4)	76
Hydrofoska	86,5

Chemat M. Richter Bytów, tel. 822-42-66

Saletra amonowa	44
Saletra amonowa z MG	44,5
Saletrzak	47
Salmag	47
Mocznik	56
Siarczan amonu	26
Suprifuśfat poj. gran.	45,3
Superfosfat potrójny	89
PKMg(13:13:14)	43,3
Lubofoska(4:12:12:2)	49,8
Lubofoska 17	51
Sól potasowa	57
Polifoska (6:20:30)	83
Polifoska (8:24:24)	87
Polimag 305	77
Fosforan amou	102,5
Wapno dolomitowe	8
Luboplón (4)	76,1

Na podstawie danych z 20 września z Rejonowego Zespołu Doradztwa Rolniczego.

(isz)

Ceny żywca (zł/kg)

PSS Bytów, tel. 822-26-48, 822-27-18

Tuczniaki kl. I	
Opasy kl. I	
Krowy kl. I	

„Nawaz” Bytów tel. 822-33-52

Tuczniaki kl. I	4,1
Opasy kl. I	3,0 - 3,3
Krowy kl. I	1,7 - 2,1

Ubojnia Z. Goliński, Zapceń, tel. 821-87-14

Tuczniaki kl. I	4,1
Opasy kl. I	2,1 - 3,2
Krowy kl. I	1,5 - 2,2

(isz)

REKLAMA

Skład Artykułów Metalowych Budowlanych i Narzędzi
83-400 Kosierzyna, ul. 8 Marca 3-4

**EKONOMICZNE
EKOLOGICZNE
KOTŁY GRZEWCZE „HAJNÓWKA”**

spalające odpady, drewno, trociny, słomę, węgiel

Promocyjna sprzedaż
gwoździ, śrub, lin, narzędzi

HURT - DETAL

tel. 058 686-72-90

Powiat bytowski

Na zyski trzeba czekać

Skupem gryki w powiecie bytowskim zajmuje się kilka firm.

W Bytowie i Miastku zainteresowane skupem są Centrale Nasienne. Grykę można również sprzedać prywatnym kupcom.

Cena gryki jest zróżnicowana, waha się od 550 zł za toną do 860 zł. Rolnicy jednak częściej otrzymują niższą cenę. Firmy skupujące rzadko za tonę płacą górny pułap ceny.

- W tym roku rolnicy z hektara otrzymywali około 1,5 tony - mówi Jan Narloch z Urzędu Gminy w Lipnicy. - Zbiory są lepsze porównując z rokiem ubiegłym. Ceny są różne. Najwyższą proponuje słupska firma Raiffpol, 860 zł za tonę. Jednak, aby tyle otrzymać trzeba spełnić określone warunki. Gryka może mieć jedynie 14 proc. wilgotności oraz 4 proc. zanieczyszczeń - 2 proc. mechanicznych i 2 proc. obcych. Jeżeli gryka ma więcej wilgotności niż w wymaganiach danej firmy, to cena

Gdzie skupują grykę

Firmy zajmujące się skupem gryki:

- Przedsiębiorstwo Nasienne Centrala Nasienna Bytów ul. Lęborska tel. (059)822-20-24,
- Przedsiębiorstwo Nasienne Centrala Nasienna Miastko ul. Pasieka 27, tel. (059)857-20-11,
- Raiffpol Spółka z o.o. Aleja 3-go Maja 44, 76-200 Słupsk, tel. (059)8444994, informacje udziela Małgorzata Horbowa, na terenie bytowszczyzny kontakt bezpośredni z Andrzejem Nanaszko, tel. 0502607703,
- Zrzeszenie Producentów Zboż i Rzepaku Roia w Człuchowie, Głędowo 15, 77-300 Człuchów tel. (059)834-22-01.

(isz)

W Bytowskiej centrali można sprawdzić wilgotność gryki.

Fot. Leszek Literski

jest niższa. Za każdy dodatkowy procent wilgotności cena obniżana jest o 2 proc. - My proponujemy cenę 750 zł za tonę - mówi Eugeniusz Radwański z bytowskiej Centrali Nasiennej. - Jednak rolnicy na pieniądze muszą poczekać około miesiąca. Planujemy skupić 200 ton gryki. Rolnicy mogą przychodzić do nas i sprawdzać parametry wilgotności. Wykonujemy je również tym osobom, które nie chcą

u nas sprzedać swoich plonów.

(isz)

Ceny pasz (zł/q)

Gdzie kupić najtaniej

Unirol Bytów, tel. 822-58-48, lub 822-22-38-18

Mieszanka	
Prestarter	132
LP	82
PP grower	93
PT1	85
PT2	80
DKM 1	100/120
DKM 2	95
DKAF	116
DJ	80/100
DJ2	80
Otręby pszenne	55
Otręby żytnie	40
DKMS	124

Lecznica dla zwierząt, Bytów, tel. 822-22-70

Prestarter	140
L	76
PP grower	88
PT1	78
PT2	75
DK1	100
DJ	84

AR-DU Czarna Dąbrówka, tel. 821-23-12

Prestarter	43
LP	80
PP grower	87
PW	86

PT1	76
PT2	77
DKM 1	92
DKM 2	86
CJ	88-92
CJ	78
B	72
Otręby pszenne	46

Baza GS, Parchowo, tel. 821-44-25

Prestarter	115
LP	75
PP grower	80
PT2	70
DKM 1	88
DKM 2	80

DKAF	96
DJ1	80
Otręby pszenne	44

Tadeusz Chylak, Udorpie 26, tel. 822-52-43

Prestarter	120
L	82
PP grower	82/92
PT1	80
PT2	78
DKM 1	108
DKAF	115
DJ1	88

(isz)

Po zniwach, przed nawożeniem

Czas na zbadanie gleby

Po zakończonych zniwach, każdy rolnik powinien pobrać próbki gleby do badania. Należy dokonać tego szybko, żeby otrzymać wyniki jeszcze przed przystąpieniem do nawożenia pod kolejne uprawy.

Badania tego typu finansowane są przez Ministerstwo Rolnictwa. Cena badania jednej próbki gleby wynosi 6 zł. Materiał do analizy (1 próbka) nie może obejmować obszaru większego niż 2 ha.

- Waga takiej próbki powinna wynosić około 30

dkg - mówi Stefan Fesio z Okręgowej Stacji Chemiczno-Rolniczej w Koszalinie. - Każda próbka obejmuje określone pole. Miejsca pobrania muszą być równomiernie rozłożone na terenie całej powierzchni pola. Próbki takie pakuje się w torebki

i oznacza numerem. Rolnik musi wiedzieć jaka próbka odpowiada jakiemu kawałowi pola. Materiały można dostarczyć do urzędu gminy lub wysłać bezpośrednio pod adres stacji zajmującej się badaniem gleby.

(isz)

WYGRAJ RAZEM Z NAMI
W MULTI I DUŻEGO LOTKASystem do Multi i Dużego Lotka - 58 zł.
tel. 060 816 76 36

Biuro informacyjne

„Multi”
Jelenia Góra
ul. Grodzowa 9
fax 075 78 12 007

Z-991/A/1036

Piłka nożna

Arka odpłynęła z punktami

MIASTKO. Juniorzy miastecckiego Startu rozegrali kolejne spotkanie w ramach ligi makroregionu Pomorze. Tym razem zmierzyli się z drużyną Arka Gdynia. Spotkania juniorów starszych i młodszych zakończyły się wynikami 1:3. Rywalizacje drużyn piłkarskich odbyły się na miasteczkim stadionie. Podczas meczu juniorów starszych pierwsze minuty należały do gości. Zawodnicy Arki stwarzali groźne sytuacje bramkowe. Jedną z nich wykorzystali w 7 minucie, kiedy to po ciekawej akcji Rafał Rzepecki wprowadził piłkę do bramki. Ich prowadzenie nie trwało jednak długo. Miastecy piłkarze po utracie bramki ruszyli do ataku. Stworzyli kilka ciekawych sytuacji do strzelenia gola. W 20 minucie Mariusz Dorawa wyrównał wynik spotkania na 1:1. Do końca pierwszej połowy spotkanie było bardzo wyrównane. Po przerwie starania miasteczkich piłkarzy na zdobycie kolejnej bramki poszły na marne. Dobrych sytuacji bramkowych na strzelenie goli nie wykorzystali m.in. zawodnicy: Bryndał i Bąk. Goście stworzyli w drugiej połowie kilka ciekawych i dynamicznych akcji, z których wykorzystali dwie. Zdobyli je Mateusz Bigosiński w 68 min i Łukasz Kozłowski w 78 min. Mecz zakończył się porażką dla Startu, a zwycięstwo Arka w głównej mierze zawdzięcza bardzo słabej postawie bramkarza gospodarzy. Spotkanie juniorów młodszych zapowiadało się bardzo interesująco. Pierwsza połowa była wyrównana. Obie drużyny stwarzały wiele sytuacji bramkowych, których w pierwszych czterdziestu minutach nie wykorzystali. W trzeciej minucie drugiej połowy po ładnej akcji piłkarzy Startu i strzale Damiana Jokela, Start objął prowadzenie. Niestety nie na długo. Zawodnicy Arki po stracie bramki zaczęli grać bardziej zdecydowanie i skuteczniej. Goście zaprezentowali lepsze przygotowanie techniczne i fizyczne. Po ciekawych sytuacjach zdobyli trzy bramki. Ich zdobywcami byli: w 48 min Wincenciak, w 60 min Gutkowski i w 72 min Przygodzki. Mimo bardzo ambitnej postawy, juniorzy młodszy Startu przegrali podobnie jak ich starsi koledzy 1:3.

(rafa)

Pierwsza połowa meczu juniorów starszych z wynikiem 1:1, nie zapowiadała takiego zakończenia.

Fot. Rafał Kłos

REKLAMA

Centrum Ogrodnicze Szkółka „MAGREAN”
Mieroszyno, trasa Puck-Jastrzębia Góra
tel. (058) 673-83-46, 0-601 290-301

	hurt	detal
TUJA 'SMARAGD' 55 cm	7 zł	9 zł
AŁYCZA żywopł.	15 gr	20 gr
KORA SOSNOWA	4,50 zł	6,50 zł
RÓŻE	2 zł	2,50 zł
ŚWIERK SERBSKI 1,8 m	35 zł	45 zł

Czynne we wszystkie dni tygodnia od 8.00 do 20.00 S-4406/A/995

Piłka nożna. Nieudana kolejka

Niski poziom spotkań

Słabo się zaprezentowali piłkarze powiatu bytowskiego w ostatniej kolejce Słupskiej Ligi Okręgowej. Tylko dwa remisy i to uzyskane na własnym boisku to o wiele za mało dla drużyn pretendujących do miana przodownictwa w tabeli.

Najbardziej obiecująco zapowiadał się pojedynek derbowy pomiędzy Bytovią Bytów a liderem, Orkanem Gostkowo. Stadion w Bytowie już dawno nie gościł tylu widzów. Kilkuset kibiców przybyłych na mecz mogłoby zadowolić niejednego organizatora z wyższej ligi. Widzowie liczyli na dobre widowisko. Niestety, mecz stał na bardzo niskim poziomie. Zawodnicy Bytovii zagraли najgorsze spotkanie w tym sezonie. Goście bronili jedynie swojej bramki. Z nieporadnością napastników z Bytowa nie miała problemu obrona Orkana. Także pozostałe formacje Bytovii dostosowały się do poziomu gry napastników.

W drugiej połowie śmiało zaatakowali goście. W 20 minucie, w zamieszaniu podbramkowym celnie strzelił z woleja Zbigniew Leik. Po minucie Bytovia mogła wyrównać. Po faulu na Piotrze Mudyniu sędzia podyktował rzut karny. Nieskutecznym egzekutorem okazał się Sławomir Kirzdzik. Bytowianie nadal gra-

W ostatniej kolejce Słupskiej Ligi Okręgowej bytowianie zaprezentowali się słabo.

Fot. Józef Zajst

li nieporadnie, jakby piłka im przeszkadzała. Na siedem minut przed końcem wszedł na boisko Andrzej Ignatowicz i w pierwszym swoim kontakcie strzelił bramkę. Mecz zakończył się remisem 1:1.

GKS Kołczygłowy podejmował Brdę Przechlewo. Przechodząca kryzys drużyna z Kołczygłów zdołała, zaledwie zremisować. Mecz nie odbiegał od przeciętności i nie mógł zachwycić kibiców. Obie drużyny zajmu-

ją dolne miejsca w tabeli. Do przerwy prowadzili goście 1:0. Pozostałe bramki strzelili jednak kołczygłowianie. Ernest Czelewicz i Krzysztof Żaczek do bramki Brdy a Mirosław Pastwa do własnej. Spotkanie zakończyło się remisem 2:2.

Tak wysokiej porażki Kaszubii Studzienice nikt się nie spodziewał. 8:0 z MKS Debrzno pokazało wszystkie słabe punkty drużyny.

Ostatnia drużyna z powiatu, Myśliwiec Tuchomie uległ Czarnym Czarne 2:0. Czarni są jedyną w lidze drużyną, która nie doznała jeszcze porażki.

W następnej kolejce spotkają się ze sobą: Orkan Gostkowo z MKS Debrzno, Myśliwiec Tuchomie z Stalą Jezierzycze, MKS Słupsk z Bytovią Bytów, Sparta Syczewice z Kaszubią Studzienice i Wybrzeże Obiazda z GKS-m Kołczygłowy.

(II)

Pomorska liga

Kolejne punkty juniorów

Piłkarze juniorów Bytovii Bytów coraz odważniej poczynają sobie w Pomorskiej Lidze Juniorów. W swoim ostatnim meczu zremisowali w Lęborku z tamtejszą Pogonią 0:0. Spotkanie było wyrównane. Goście mogli to spotka-

nie nawet wygrać. Kamil Grabowski będąc sam na sam z bramkarzem, jednak trafił wprost w bramkarza.

Bytovia zajmuje po 8 kolejkach 14 miejsce w tabeli z 5 punktami.

Pierwsze zwycięstwo odnieśli ich młodszy koledzy.

Pokonali swych rówieśników z Lęborka 4:1. Bramki dla Bytovii strzelili, dwie Łukasz Bielawa i po jednej Jarosław Dziki i Łukasz Trzebiatowski.

Bytovia zajmuje przedostatnią, 17 pozycję z 4 punktami.

W sobotę, 23 września o godzinie 13 bytowianie będą podejmować Gedanię Gdańsk, a o godzinie 15 zagrają juniorzy młodszy obu drużyn.

(II)

Producent

Blachodachówki

Blachy trapezowe

Profile zamknięte

Płyty warstwowe

BALEX METAL

Balex Metal spółka z o.o. Bolszewo, ul. Wejherowska 12 C
tel. /0 58/ 778 44 44. 778 44 45, fax /0 58/ 778 44 55
e-mail: balex@balex.com.pl

Oddział Gdańsk ul. Grunwaldzka 244, tel./fax /0 58/ 344 74 90
Oddział Słupsk ul. Dwernickiego 21, tel./fax /0 59/ 842 81 31

Mocna blacha!

S-5656/D/949